

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja:
Rzeczpospolita 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie
od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 1 lipca 1927

Prenumerata wynosi: w kraju z prze-
syłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł,
kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką
rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł, kwar-
talnie 6 zł. Numer pojedynczy 1 zł.

NR. 13

Wydawca: *Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu*

ROK 6

Rabaty najwyższe   Ceny concernowe   Kredyty dogodne

WĘGIEL - KOKS HUTNICZY - BRYKIETY

tylko z kopalń głębokich krajowych i zagranicznych

Zachodnio-Polski Syndykat Węglowy T. z o. p.

Telefon 23-77, 37-77

Poznań, Plac Wolności 10.

Adres telegr.: „Zapol”

Własny gmach handlowy

Własne składnice kolejowe Poznań, ul. Przemysłowa II. brama.

H. Cegielski, Tow. Akc. Poznań

wyrabia

jako jedyna wytwórnia w Polsce
i poleca do natychmiastowej dostawy

== Lokomobile i Młocarnie Parowe ==
Elewatory do słomy i Bukowniki do koniczyny

Przedstawicielstwo na Poznańskie:

Związkowa Centrala Maszyn Tow. Akc. Poznań, ulica Fr. Ratajczaka 16.

Przedstawicielstwo na Kujawy i Pomorze:

Inowrocławska Fabryka Maszyn Tow. Akc. Inowrocław, ul. św. Ducha 29.

Przedstawicielstwo na b. Królestwo i Kresy Wschodnie:

Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe „Ardora” Warszawa, ul. Bracka 16.

Przedstawicielstwo na Małopolskę:

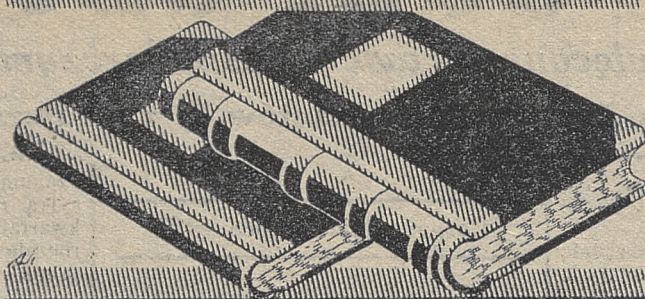
Henryk Małecki, Lwów, ulica Sapięhy nr. 34.

KSIEGI HANDLOWE

Znaczek fabryczny

KREGLEWSKIEGO

Znaczek fabryczny

WITOLD WYSZYŃSKI

PIERWSZA POZNAŃSKA FABRYKA

FARB, LAKIERU i POKOSTU

BIURO FABRYCZNE :

POZNAŃ - STAROLEKA

TELEFON 55-75

BIURO HANDLOWE :

POZNAŃ, Pocztowa 12

TELEFON 28-98

P. K. O. Poznań, 203746 — Adr. tel. : Cynober-Poznań

PERFUMY
WODY KOŁOŃSKIE
MYDŁA

**KALIA
JSTE**

PRZODUJĄ w POLSCE

J. & S. Stempniewicz
WARSZAWA POZNAŃ RADOM

Browary Huggera T. A.

Poznań, ul. Półwiejska 25. Telefon 3037 i 3047.

Słodownie i fabryka lodu

polecają swoje wyborowe piwa:

Kryształ jasne (pilzeńskie) — Specjał ciemne (monachijskie) — Porter

Przywileje dla Przemysłu i Handlu w Gdyni.

Rozporządzenie P. Prezydenta Rzeczypospolitej.

W rozwoju naszego życia morskiego mamy ważny do zanotowania fakt. — Otóż wreszcie ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, dotyczące popierania rozbudowy i rozwoju gospodarczego miasta i portu w Gdyni.

Ze względu na ogólne znaczenie tego rozporządzenia, tak wainie obchodzącego kupiectwo nasze, podajemy je w ogólnych zarysach. Zapowiada ono w zasadniczych swych przepisach w artykule pierwszym, że:

„Miasto Gdynia i przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe na obszarze tego miasta uzyskują przywileje“.

Jakiego rodzaju są te przywileje, dowiadujemy się z artykułów 2—9, artykułów, których treść racjonalnie przeprowadzona otwiera nową erę w rozwoju Gdyni i jej portu.

I tak artykuł drugi mówi:

„Coroczny preliminarz budżetowy Państwa winien przewidywać kredyty na cele rozbudowy i rozwoju gospodarczego miasta i portu w Gdyni“.

Zaznaczając w art. 3, że pożyczki w obligacjach komunalnych Banku Gospodarstwa Krajowego, udzielono na cele inwestycyjne gminne m. Gdyni, będą korzystały z poręki państwowej do wysokości 5 milionów złotych w zlocie, mówi w następnym czwartym artykule:

„Pomoc kredytowa, przewidziana w obowiązujących przepisach o rozbudowie miast, przysługuje na obszarze m. Gdyni nietylko w wypadkach wznoszenia nowych budynków mieszkalnych, ale także nowych budynków wszelkiego innego rodzaju i niezależnie od wielkości poszczególnych lokali.

Gmina m. Gdyni oraz spółdzielnie i instytucje społeczno - humanitarne na obszarze m. Gdyni mogą korzystać z kredytów budowlanych, przewidzianych w obowiązujących przepisach o rozbudowie miast do wysokości 90 proc., osoby zaś prywatne do wysokości 80 proc. kosztów budowy bez wartości placu.

Art. 5. Ze względów wyższej użyteczności mogą być na rzecz Skarbu, miasta lub portu Gdyni wywłaszczane grunta, potrzebne dla celów komunikacyjnych, rozbudowy składów i urządzeń portowych, rozbudowy wolnej strefy portowej w wypadkach gospodarczej konieczności państwowej w trybie, przewidzianym w ustawie z dnia 11-go czerwca 1874 roku o wywłaszczeniu nieruchomości (Zb. Ust. pruskich str. 221 i nast.).

Art. 6. W zastosowaniu do budynków, położonych w granicach administracyjnych miasta Gdyni, przedłuża się terminy, ustalone w art. 1 ustawy z dnia 22 września 1922 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 786), a mianowicie: termin 8-letni przedłuża się do lat 14, oraz termin 15-letni zwolnienia od podatków od nieruchomości względnie podatków budynkowych do lat 25. Ustęp pierwszy niniejszego artykułu nie ma zastosowania do podatków pobieranych na rzecz miasta Gdyni.

Art. 7. Samodzielne przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, mające swoją siedzibę prawną w Gdyni i których działalność może się do rozwoju gospodarczego miasta Gdyni przyczynić, mogą być w przeciągu 15 lat od ich uruchomienia, lecz nie dłużej, jak do roku 1945 włącznie, zwolnione od państwowego podatku przemysłowego, ustalonego ustawą z dnia 15 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550). Odnośne wnioski o zwolnienie przedkłada Rada Ministrów Skarbu na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu.

Przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, zwolnione w myśl ustępu 1 od państwowego podatku przemysłowego, podlegają wymiarowi idealnego połatku przemysłowego w celu opodatkowania na rzecz związków samorządowych i organizacji samorządo-

wych, wymienionych w art. 120 ustawy o państwowym podatku przemysłowym z dn. 15 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550).

Art. 8. Przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, które w przeciągu pięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia ustalą swą siedzibę prawną na obszarze miasta Gdyni i których działalność przyczynić się może do rozwoju gospodarczego Gdyni, może Rada Ministrów na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu w okresie od roku 1945 włącznie zwolnić od państwowych opłat aljenacyjnych, związanych ze zmianą tytułu własności nieruchomości, niezbędnych do uruchomienia lub powiększenia przedsiębiorstwa.

Zwolnienie od państwowych opłat aljenacyjnych, przewidziane w ustępie 1, nie pociąga za sobą zwolnienia od takichże opłat, pobieranych na rzecz miasta.

Art. 9. Przedsiębiorstwa, które miałyby powstać jako spółki handlowe, w rozumieniu prawa handlowego z siedzibą prawną w m. Gdyni i których działalność mogłaby się przyczynić do rozwoju gospodarczego miasta Gdyni, może Rada Ministrów na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu w okresie do roku 1935 włącznie zwolnić od wszelkich podatków i opłat na rzecz Państwa, związanych z założeniem przedsiębiorstwa.

Spółki Handlowe w rozumieniu prawa handlowego, mające swoją siedzibę prawną w m. Gdyni, których działalność może się przyczynić do rozwoju gospodarczego miasta Gdyni, może Rada Ministrów na wniosek Min. Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu zwolnić w okresie do roku 1945 włącznie od opłat na rzecz Państwa, związanych z powiększeniem kapitału zakładowego“.

Okólnik Związku Fabrykantów.

USTAWY I ROZPORZĄDZENIA.

O kaucjach, składanych w związku z umową o pracę z d. 18 maja 1927.

Art. 1. Pracodawca może przy zawarciu umowy o pracę żądać od pracownika złożenia kaucji jedynie na zabezpieczenie szkód i strat, mogących wyniknąć z winy pracownika łącznie z ewentualnymi kosztami sądowymi.

Powstałą szkodę lub stratę może pracodawca pokryć z kaucji tylko za zgodą pracownika, tak co do zasady, jak i wysokości odszkodowania, w braku porozumienia — na podstawie orzeczenia sądownego.

Pracodawcy służy co do roszczeń na kaucji przywilej pierwszeństwa przed innymi wierzycielami.

Art. 2. Pracownik lub osoba, składająca za niego kaucję, powinna ją złożyć na imię pracownika w Banku Polskim, albo w instytucji kredytowej państwowej lub samorządowej, stosownie do umowy bądź w gotówce, bądź w papierach wartościowych, bądź w innych wartościach.

Art. 3. Instytucje kredytowe powinny w sprawach dot. kaucyj prowadzić w księgach depozytowych dokładną ewidencję. Wszystkie okoliczności, wymienione w księdze depozytowej winny być zawarte także w dowodzie złożenia (kwiecie depozytowym).

Do odbioru odsetek kaucji uprawniony jest bez zgody pracodawcy, składający kaucję.

Art. 4. Kaucja może być podjęta tylko za zgodą pracodawcy względnie na podstawie orzeczenia sądownego. Pracodawca powinien w ciągu 17 dni od ustania stosunku pracy umożliwić składającemu kaucję, jej podniesienie.

Pracodawcy wolno odmówić dokonania tych czynności w razie podniesienia roszczenia względem pracownika z tytułu szkód i strat, o czym powinien mu oznajmić w ciągu powyższych 14 dni, a w braku porozumienia wytoczyć mu powództwo sądowe w ciągu dalszych 4 tygodni.

Art. 5. Postanowienia umów, na mocy których pracownik pożyczka lub daje na przechowanie lub do użytkowania jakiegokolwiek wartości pracodawcy, są nieważne.

Art. 6. Rozporządzenie niniejsze dotyczy kaucyj, których wartość rynkowa w chwili złożenia przekracza 5000 złotych, oraz kaucyj hipotecznych.

Art. 7. Pracodawca, winny naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia ulega ukaraniu grzywną do 1000 zł i aresztem do 2 tygodni lub jednej z tych kar.

Art. 8. Do orzekania powołane są sądy powiatowe (pokoju).

Art. 9. Kaucje, złożone przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, powinny być w ciągu 3-ch miesięcy od wejścia w życie tegoż podjęte i ponownie złożone z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozporządzenia. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem 28 maja 1927.

Zniżenie kar za zwłokę. Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 46 z r. 1927 niżono kary za zwłokę od zaległości w podatkach gruntowych do 1 proc. miesięcznie, zaś od zaległości we wszystkich innych podatkach i opłatach do 2 proc. miesięcznie, począwszy od 15 dnia po upływie terminu płatności. To samo stosuje się do danin komunalnych. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia r. b.

SPRAWY PODATKOWE.

Raty podatku obrotowego. Różnicę pomiędzy kwotą wymierzonego podatku od obrotu za r. 1926, a ustawowemi zaliczkami za ten rok, rozłożono na dwie równe raty, z których pierwszą należało wpłacić do 20. 5., drugą zaś należy wpłacić do dnia 15. 6. wł. Termin zaś płatności zaliczek na podatek obrotowy za I i II kwartał 1927 r. przesunięto na 15. 7. i do 15. 8. br. wł. Do powyższych terminów nie stosuje się 14-dniowych ulg terminowych.

Na Ziemiach Polski Zachodniej „**Zycie Gospodarcze**” jest jedynym pismem broniącym skutecznie interesów przemysłu.

Wyroby firm krajowych, godnych polecenia:

Ceny ogłoszeń w dziale niniejszym wynoszą 25,— zł za 1 wiersz na rok 1927.

Aparaty i artykuły elektrotechniczne
W. Zgoła w Poznaniu, ul. Grottera 4, tel. 62-93.

Armatura
Władysław Jezierski, w Poznaniu, ul. Słowackiego 38. Przedstawiciel „SAM” Sp. Akc. Münstermann w Katowicach.

Barwniki nietrujące
Domagalski i Ska., Poznań, św. Marcina 34 i Garncarska 8.

Bielizna
Jan Ebertowski w Poznaniu, ul. Wroniecka 6/8 tel. 2160-2825.
W. Rakowski w Poznaniu, ulica Pocztowa 1.

Czekolada
Gaplana Tow. Akc. w Poznaniu, ul. św. Wawrzyńca 28.

Dezynfekcyjne środki, lyzol, kreolina
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK”, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Dębina stolarska, dębowe dykty
B. Bystrzycki T. A. Orzechowo.

Druki
F. K. Ziółkowski i Ska w Poznaniu, Górna Wilda 122.
Drukarnia Polska, T. A. w Poznaniu, ul. św. Marcina 70.

Drzewo
Poznańska Spółka Drzewna T. A. w Poznaniu, św. Marcina 52/53.

Fabryka Farb
Wielkopolska Fabryka Farb w Poznaniu, plac Wolności 17.

Fabryka krawatów, szelek, rękawiczek i chusteczek
Hałas i Kajetaniak w Poznaniu, ulica Wielka 10.

Gazety
Kurier Poznański, św. Marcina 70.
Orędownik Wielkopolski, ulica św. Marcina 70.

Getry (kamasze filcowe)
Poznańska Fabryka Getrów Właśc. Stefan Kałamański, Poznań, Plac Wolności 6, Telefon nr. 2135—3300.

Instalacje
W. i St. Hedinger w Poznaniu, ul. św. Marcina 26.

Konfekcja męska
Lewandowski i Ska w Poznaniu, ul. Wielka 11.
F. Lisiecki, Poznań, Stary Rynek 10.

Lakiery i pokosty
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK”, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Litograficzne druki
F. K. Ziółkowski i Ska w Poznaniu, Górna Wilda 122

Maszyny rolnicze
H. Cegielski Tow. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142.
Grześkowiak, Gostyń, tel. 108.

Mydła
J. i St. Stempniewicz w Poznaniu, ul. Głogowska 55.
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK”, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.
H. Zak, w Poznaniu, ulica Bukowska 37.

Mydło szare (miękkie)
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK”, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Oleje eterycz. i esencje
Domagalski i Ska. w Poznaniu, św. Marcina 34

Opakowania i kartonaze
F. K. Ziółkowski i Ska, Poznań, Górna Wilda 122.

Perfumy
J. i St. Stempniewicz w Poznaniu, ul. Głogowska 55.
Henryk Zak w Poznaniu, Bukowska 37.

Piwo
Browar Huggera w Poznaniu, ulica Półwiejska 25.

Samochody
Brzeskiauto Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 29.

Siatki druciane
A. Zwierzchowski i Ska, Fabryka lin konopnych, stalowych oraz siatek i wyrobów drucianych w Poznaniu i Czerwonaku, biura ul. Podgórna 10a tel. 4007.

Siatki żarowe
Żar Tow. Akc. w Nowym Tomysłu.

Sukna
Poznańska Fabryka Sukna w Poznaniu, Naramowice.

Sztuczny nawóz
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK”, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Sruby mosiężnotoczone
W. Zgoła w Poznaniu, ul. Grottera 4, tel. 62-93.

Transport towarów
C. Hartwig, Sp. Akc. w Poznaniu, ul. Towarowa 20.

Wagony i Parowozy
H. Cegielski Tow. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142.

Wódki
Hartwig Kantorowicz, Tow. Akc. w Poznaniu, Grochowe Łąki 6.
„Akwawit”, Tow. Akc. w Poznaniu, ulica Cieszkowskiego 5.

Zakłady Stolarskie
Zjednoczone Zakłady Stolarskie, Witajewski i Wojciechowski w Poznaniu, ul. Wybickiego 13-14

Wielkopolska Fabryka Wyrobów Papierowych **Kazimierz Świerkowski**

Centrala i zakłady fabr. Pleszew Wlkp. — Telefon 55

Poznań Oddziały handlowe: **Bydgoszcz**
W. Garbary 49 Tel. 30-64 ul. Jagiellońska 29 Tel. 14-89
Największa w kraju mechan. wytwórnia torebek i opakowań

SAMOCHODY WSZELKIEGO RODZAJU

PRZYBORY i CZĘŚCI, WARSZTATY MECHANICZNE,
FABRYKĘ KAROSERYJ, GARAŻE i SZKOŁĘ SZOFERÓW

POLECA

„BRZESKIAUTO“ Sp. Akc. POZNAŃ

ZAŁOŻ. 1894 r.

ULICA DĄBROWSKIEGO 29

TEL. 63-23, 63-65, 34-17

Zjednoczone Zakłady Stolarskie

Poznań -- Wilda

ulica Wybickiego 13-14

Fabryka okień, drzwi
i wszelkich robót budowlanych
Architektura Wewnętrzna

Telefon 23-40

Telefon 23-40

Specjalność:

Urządzenia biurowe, składowe, bankowe

Konta bankowe:

Bank Gospodarstwa Krajowego w Poznaniu.

HAŁAS & RAJETANIAK

POZNAŃ, ul. Wielka 10 I.

Telefon 30 16

Fabryka krawatów szelek, rękawiczek

SZKŁO OKIENNE

wszelkich grubości, inspektowe, surowe
gładkie i prążkowane, z wtopioną siatką
drucianą, ornamentowe białe i kolorowe,
sygnałowe itd., posadzki, dachówki
i cegły szklane, katedralne poleca

Wielkopolska Hurtownia Szklą S-A - Poznań

Telefon 55-59 ul. Półwiejska 9 Telefon 55-59

Własna szlifiernia i fabryka luster.

Szyby do okien wystawnych stale na składzie.

F. Lisiecki Poznań, STARY RYNEK

Największa fabryka wykwintnej odzieży męskiej i dla chłopców

Oddział w Łodzi, ul. Piotrkowska 111

Gotowa odzież moja zastępuje zupełnie odzież miarową

Wykonanie **modne i trwałe** przy zużyciu jaknajlepszych dodatków

Fawdziwe tylko z powyższym prawnie
zastreżonym znakiem ochronnym

W. Lewandowski i Ska

ul. Wielka 11

Poznań

St. Rynek 55

Odzież nasza
chlubą Polski

Powyższy znak ochr. daje
gwarancję za niezrównany
krój — pierwszorzędne
wykonanie przy doborze
najlepszych podszepek.

Adres telegraficzny „Wykwint“ Poznań

Telefon 12-99 i 41-91

Skład fabryczny: Kraków, Rynek Gł. 34

*Specjalny oddział: Dostawy dla władz
państwowych i komunalnych*

Zaufane źródło zakupu

MECHANICZNA FABRYKA WYKWINTNEJ ODZIEŻY MĘSKIEJ i DLA CHŁOPCÓW

HURTOWNIA SUKNA i PODSZEWEK

PIERWSZA WIELKOPOLSKA FABRYKA PYJAM

Ceny najniższe

Staly dopływ nowości

Wybór największy

HERMANNMÜHLEN

Rok zał. 1895 Tow. Akc. w Poznaniu Rok zał. 1895

Młyn żytni

Poznań-Wilda, ulica Fabryczna 22
stacja kolejowa Poznań.

Młyn pszenny

Zieliniec, poczta Swarzędz
stacja kolejowa Antoninek.

Własne bocznice.

Dzienna sprawność 4400 centnarów zboża.

Wszelkie gatunki mąki pszennej, żytniej i ospa.

Biuro centralne: Plac Wolności 17. - Tel. 32-53 i 37-56

Związkowa Centrala Maszyn

Tow. Akc.

Ul. Ratajczaka 16

POZNAŃ

Tel. 2280 i 2289

Maszyny i narzędzia rolnicze
wszelkiego rodzaju
oraz części zapasowe

Generalne reprezentacje:

H. Cegielski Tow. Akc.: garnitury parowe do młócenia

Massey - Harris: maszyny żniwne, motory naftowe

Aktiebolaget Baltic: centryfugi do mleka

Prosimy zażądać oferty!

Prosimy zażądać oferty!

LAKIERY

wszelkiego rodzaju, gotowe farby olejne, po-
kosty, mydła techniczne, rdzeniowe, rozmaite
mydła szare; do dezynfekcji: Lysol i Kreolinę
poleca

w najlepszej jakości na dogodnych warunkach

Wielkopolska Wytwórnia Chem. „Blask” Sp. Akc.
Poznań-Staroleka

Biura: Poznań, Aleje Marcinkowskiego nr. 5

Bank Związku Spółek Zarobkowych

Instytucja centralna:
Poznań — Plac Wolności nr. 15.

Oddziały w kraju:

Warszawa, ulica Jasna nr. 8,
Łódź, ulica Sienkiewicza nr. 24,
Toruń, ulica Szeroka nr. 14,
Kraków, Rynek Główny nr. 19,
Bydgoszcz, Plac Teatralny nr. 4,
Lublin, Krakowskie Przedmieście nr. 45,
Radom, Plac 3 Maja,
Piotrków, Plac Kościuszki,

Kielce, ulica Sienkiewicza nr. 54,
Grudziądz, ul. Józ. Wybickiego 11/13,
Zbąszyń, ulica Marszałkowska nr. 43,
Katowice, ulica Warszawska nr. 7,
Sosnowiec, ulica 3 Maja nr. 9,
Lwów, Kopernika 4,
Wilno, ulica Mickiewicza nr. 1.
Bielsko, ulica Piłsudskiego 13.

Wolne Miasto Gdańsk:
Holzmarkt 18.

Zagranicą:

Nowy York, — Union Bank of the Cooperative Societies
New-York Agency 953, Third Avenue New-York.

Paryż, — Banque de l'Union des Sociétés Cooperatives,
Succursale de Paris 82, rue Saint Lazare Paris (9-e).

Złatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości.

Adres telegraficzny

w kraju i New-Yorku: „Zarobkowy“ w Paryżu: „Bezeteseb“.